UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

10 päivänä marraskuuta 2011 *

Asiassa C-505/10,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Højesteret (Tanska) on esittänyt 15.10.2010 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 21.10.2010, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Partrederiet Sea Fighter

vastaan

Skatteministeriet,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari), G. Arestis ja T. von Danwitz,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Sławiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 13.9.2011 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Partrederiet Sea Fighter, edustajanaan advokat N. Bjørnholm,

– Tanskan hallitus, asiamiehinään S. Juul Jørgensen ja K. Lundgaard Hansen,

– Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja J. Möller,

– Euroopan komissio, asiamiehinään W. Mölls ja P. Dyrberg,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.9.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19.10.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/81/ETY (EYVL L 316, s. 12), sellaisena kuin se on muutettuna 22.12.1994 annetulla neuvoston direktiivillä 94/74/EY (EYVL L 365, s. 46; jäljempänä direktiivi 92/81), 8 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Partrederiet Sea Fighter (jäljempänä Sea Fighter) ja Skatteministeriet ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu kieltäytyi vapauttamasta ensin mainitun omistamaan alukseen kiinnitetyn kaivinkoneen kuluttaman polttoaineen kivennäisöljyverosta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

3 Direktiivin 92/81 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Sen lisäksi, mitä [valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 25.2.1992

annetussa neuvoston] direktiivissä 92/12/ETY [(EYVL L 76, s. 1)] säädetään yleisesti valmisteveron alaisten tuotteiden vapauttamisesta valmisteverosta tiettyjen käyttötarkoitusten perusteella, jäsenvaltioiden on vapautettava yhdenmukaistetusta valmisteverosta jäljempänä luetellut tuotteet edellytyksin, jotka jäsenvaltioiden on vahvistettava verovapautuksien oikean ja selkeän soveltamisen varmistamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen tai muiden väärinkäytösten estämiseksi:

– –

c) kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina yhteisön aluevesillä muilla kuin yksityisillä huvialuksilla tapahtuvassa vesiliikenteessä (kalastus mukaan luettuna).

Tässä direktiivissä 'yksityisellä huvialuksella' tarkoitetaan alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen suorituksiin.

– –

2. Rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista, jäsenvaltiot voivat myöntää kivennäisöljyille tai muille samoihin käyttötarkoituksiin tarkoitetuille verovalvonnan alaisille tuotteille täydellisen tai osittaisen vapautuksen tai alennuksen valmisteveroista:

– –

b) liikennöitäessä liikenteelle avatuilla sisävesillä muutoin kuin huvialuksilla;

– –

g) liikennöintikelpoisten vesistöjen ja satamien ruoppauksessa.

– –”

Kansallinen säännöstö

4 Direktiivin 92/81 8 artiklan 1 kohdan c alakohta on saatettu voimaan Tanskan oikeudessa kivennäisöljyverosta annetun lain (Mineralolieafgiftslov) 9 §:n 4 momentilla ja hiilidioksidiverosta annetun lain (Kuldioxidafgiftslov) 7 §:n 4 momentilla.

5 Tanskan lainsäätäjä ei ole käyttänyt direktiivin 92/81 8 artiklan 2 kohdan g alakohdassa säädettyä mahdollisuutta.

6 Kivennäisöljyverosta annetun lain 9 §:n 4 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Vero palautetaan, kun kyse on – – tuotteista, jotka käytetään rautatie- tai lauttaliikenteeseen ja muilla kuin 1 momentin 3 kohdassa mainituilla aluksilla, yksityisiä huvialuksia lukuun ottamatta, harjoitettavaan kaupalliseen vesiliikenteeseen – –”

7 Hiilidioksidiverosta annetun lain 7 §:n 4 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Vero palautetaan, kun kyse on – – veronalaisista tuotteista, jotka käytetään arvonlisäverolain mukaan rekisteröidyssä liiketoiminnassa laivoilla ja kalastusaluksilla tapahtuvaan vesiliikenteeseen.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

8 M/S Grethe Fighter, jota liikennöi Sea Fighter, on alus, joka on rakennettu erityisesti vedessä suoritettavia kaivaus- ja rakennustöitä varten. Kyseisen aluksen kannelle on sijoitettu pysyvästi kaivinkone, jolla on oma moottori ja oma moottoripolttoainesäiliö. Kaivinkone toimii aluksen työntömoottorista riippumatta. Moottorin polttoainesäiliön täyttämiseen käytettävä polttoaine on peräisin aluksen pääsäiliöstä. Kaivinkoneella kaivettaessa laiva on ankkuroituna, mutta se liikkuu, kun kaivausjätteet kaadetaan

mereen. Sea Fighter on yrittänyt saada M/S Grethe Fighterilla 1.1.2001–30.9.2003 kulutetuista kivennäisöljyistä kannetut verot palautetuksi.

9 ToldSkat Østjylland (Østjyllandin alueellinen tulli- ja veroviranomainen) teki 19.2.2004 päätöksen, jonka mukaan Sea Fighterilla ei ollut kyseisenä ajanjaksona oikeutta kaivinkoneeseen käytettyä dieselpolttoainetta koskevien kivennäisöljy- ja hiilidioksidiverojen palautukseen. Se pani erityisesti painoa sille seikalle, että kaivinkone toimii aluksen moottorista riippumatta.

10 Landskatteretten (kansallinen verotuomioistuin) vahvisti 4.3.2005 tuon päätöksen.

11 Sea Fighter valitti Landskatterettenin päätöksestä Vestre Landsretiin, joka ratkaisi asian 29.2.2008 antamallaan tuomiolla Skatteministerietin hyväksi.

12 Kyseiseen tuomioon on haettu muutosta Højesteretissä, joka on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – direktiivin 92/81 – – 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa tulkittava siten, että kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäväksi kaivinkoneessa, joka on kiinnitetty pysyvästi alukseen mutta joka oman erillisen moottorinsa ja polttoainesäiliönsä ansiosta toimii aluksen työntömoottorista riippumatta, on nyt käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa vapautettava verosta?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

13 Aluksi on todettava, että direktiivillä 92/81 pyritään, kuten sen kolmannesta ja viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, yhtäältä vahvistamaan tietyt yhteiset määritelmät kivennäisöljyjen ryhmään kuuluville tuotteille, jotka ovat yleisen valmisteverojärjestelmän alaisia, ja toisaalta säätämään näiden tuotteiden osalta tietyistä, unionin tasolla pakollisista vapautuksista (ks. asia C-389/02, Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, tuomio 1.4.2004, Kok., s. I-3537, 17 kohta ja asia C-391/05, Jan De Nul, tuomio 1.3.2007, Kok., s. I-1793, 21 kohta).

14 Näin ollen kyseisiä vapautuksia koskevia säännöksiä on tulkittava itsenäisesti niiden sanamuoto ja direktiivillä 92/81 tavoitellut päämäärät huomioon ottaen (ks. em. asia Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, tuomion 19 kohta ja em. asia Jan De Nul, tuomion 22 kohta).

15 Direktiivin 92/81 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäisestä alakohdasta, jonka mukaan yhdenmukaistetusta valmisteverosta on vapautettu kivennäisöljyt, jotka toimitetaan käytettäviksi moottoripolttoaineina unionin aluevesillä tapahtuvassa vesiliikenteessä, on syytä painottaa, että tässä säännöksessä säädetään yhdestä ainoasta poikkeuksesta mainittuun poikkeusjärjestelmään, kun siinä täsmennetään, että vapautusta ei sovelleta kivennäisöljyihin, jotka käytetään ”yksityisillä huvialuksilla” tapahtuvassa vesiliikenteessä. Kyseisen c alakohdan toisessa alakohdassa määritellään käsite ”yksityinen huvialus” alukseksi, jota käytetään ”muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin” (ks. em. asia Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, tuomion 22 kohta).

16 Edellä mainitussa asiassa annetun tuomion 23 ja 25 kohdassa on siis katsottu, että kaikki kaupallisissa tarkoituksissa suoritettavat vesiliikennetoimet kuuluvat direktiivin 92/81 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäisessä alakohdassa yhdenmukaistetusta valmisteverosta säädetyn vapautuksen soveltamisalaan eikä niitä voida erotella toisistaan kyseessä olevan vesiliikenteen tarkoituksen perusteella.

17 Näin ollen aluksen unionin aluevesillä suorittaman matkan tarkoituksella ei ole kulutettujen kivennäisöljyjen valmisteverosta vapauttamisen kannalta merkitystä, jos on kyse vesiliikenteestä, johon sisältyy vastiketta vastaan suoritettu palvelu.

18 Tällaisen vesiliikenteessä suoritetun toimen teknisistä ominaispiirteistä todetaan edellä mainitussa asiassa Jan De Nul annetun tuomion 40 kohdassa, että hopperiruoppaajalla ainesten imemisen ja pumppaamisen aikana suoritetut ajotoimenpiteet, eli ruoppaustoiminnan suorittamiseen välittömästi kuuluva liikkuminen, kuuluvat direktiivin 92/81 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun käsitteen ”vesiliikenne” soveltamisalaan. Käsite edellyttää näin ollen, että vastiketta vastaan suoritettu palvelu liittyy välittömästi aluksen liikkumiseen.

19 Kyseistä säännöstä ei sen sijaan voida tulkita siten, että sitä voitaisiin soveltaa kaikkiin unionin aluevesillä alukselta tarjottuihin palveluihin eli sellaiseen kivennäisöljyjen kulutukseen, joka ei liity aluksen liikkumiseen.

20 Kyseisen säännöksen sanamuodosta nimittäin ilmenee, että kyseisen vapautuksen edellytykseksi on asetettu se, että kivennäisöljyt käytetään moottoripolttoaineina unionin aluevesillä tapahtuvassa vesiliikenteessä.

21 Direktiivin 92/81 tavoite, jonka mukaan jäsenvaltioiden on kannettava kivennäisöljyistä yhdenmukaistettua valmisteveroa, osoittaa lisäksi, ettei sillä pyritä ottamaan käyttöön yleisluonteisia vapautuksia.

22 Pääasian osalta on kiistatonta, että kyseiseen alukseen kiinnitetty kaivinkone kuluttaa kivennäisöljyjä täysin siitä riippumatta, liikkuuko alus vai ei.

23 Näin ollen kyseisen kulutuksen ei voida katsoa liittyvän sen aluksen liikkumiseen, johon kaivinkone on kiinnitetty.

24 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 92/81 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa on tulkittava siten, ettei kivennäisöljyjä, jotka toimitetaan käytettäväksi kaivinkoneessa, joka on kiinnitetty pysyvästi alukseen mutta joka oman erillisen moottorinsa ja polttoainesäiliönsä ansiosta toimii aluksen työntömoottorista riippumatta, ole vapautettava valmisteveroista.

Oikeudenkäyntikulut

25 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19.10.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/81/ETY, sellaisena kuin se on

muutettuna 22.12.1994 annetulla neuvoston direktiivillä 94/74/EY, 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa on tulkittava siten, ettei kivennäisöljyjä, jotka toimitetaan käytettäväksi kaivinkoneessa, joka on kiinnitetty pysyvästi alukseen mutta joka oman erillisen moottorinsa ja polttoainesäiliönsä ansiosta toimii aluksen työntömoottorista riippumatta, ole vapautettava valmisteveroista.

Allekirjoitukset